

โรงพยาบาลเรณูนคร

ระดับเอกสาร : ระเบียบปฏิบัติเลขที่ WP-PTC-001

ฉบับที่ : 2 (ปรับปรุงครั้งที่ 1)

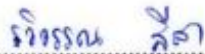
เรื่อง : การจัดการความคลาดเคลื่อนทางยา (Medication error)

วันที่ : 27 ตุลาคม 2566

แผนก : กลุ่มงานเภสัชกรรมฯ

แผนกที่เกี่ยวข้อง : ทุกแผนกที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยา

ผู้จัดทำ :

(นางรวิวรรณ สีลา)

ตำแหน่ง เภสัชกรชำนาญการ

(เลขานุการทีมระบบยา)

ผู้ทบทวน :

(นายสิทธิพงษ์ ฤติลา)

ตำแหน่ง เภสัชกรชำนาญการพิเศษ

(หัวหน้ากลุ่มงานเภสัชกรรมฯ)

ผู้อนุมัติ :

(นายไพศาล พลโลก)

ตำแหน่ง นายแพทย์ชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเรณูนคร

	ระเบียบปฏิบัติเลขที่ : WP-PTC-001	ผู้จัดทำ : กลุ่มงานเภสัชกรรมฯ
	เรื่อง : การจัดการความคลาดเคลื่อน ทางยา (Medication error)	หน้า : 1/5

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับยาถูกต้อง เหมาะสม ปลอดภัย
2. เพื่อทราบอุบัติการณ์ความคลาดเคลื่อนทางยาในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการใช้ยา
3. เพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุของความคลาดเคลื่อนทางยาและหาแนวทางการป้องกันการเกิดความคลาดเคลื่อนซ้ำ

ขอบเขต : ค้นหาข้อมูลความคลาดเคลื่อนทางยาตั้งแต่กระบวนการการสั่งใช้ยา (Prescribing) การถ่ายถอดคำสั่งใช้ยา (Transcribing) การจัดยา/พิมพ์ยา/ตรวจรายการยาก่อนจ่ายยา (Pre-dispensing) การจ่ายยา (Dispensing) การบริหารยา (Administration) ที่เกิดจากแพทย์ เภสัชกร พยาบาล และบุคลากรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง จากการเก็บข้อมูลภายในห้องจ่ายยาและรายงานความเสี่ยง โรงพยาบาลเรณูนคร

ผู้รับผิดชอบ :

หน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยา

คำจำกัดความ :

ความคลาดเคลื่อนทางยา (Medication error) หมายถึง เหตุการณ์ที่สามารถป้องกันได้ ซึ่งอาจจะเป็นสาเหตุหรือนำไปสู่การใช้ยาที่ไม่เหมาะสม หรือเกิดอันตรายแก่ผู้ป่วย ในขณะที่ยานั้นอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ให้บริการ ผู้ป่วย หรือ ผู้บริโภค เหตุการณ์ดังกล่าวอาจจะเกี่ยวกับการปฏิบัติของผู้ประกอบวิชาชีพ ผลึกภัณฑ์ กระบวนการ และระบบ อันได้แก่ การสั่งใช้ การสื่อสารคำสั่ง การเขียนฉลาก/บรรจุ/ตั้งชื่อผลิตภัณฑ์ การผสม การจ่าย การกระจาย การให้ยา (หรือการบริหารยา) การให้ข้อมูล การติดตาม และการใช้ยา

ความคลาดเคลื่อนจากการสั่งใช้ยา (Prescribing error) หมายถึง ความคลาดเคลื่อนที่ขึ้นกับคำสั่งใช้ยาที่มีผลหรืออาจนำไปสู่ความคลาดเคลื่อนทางยาในขั้นตอนอื่นๆ หรือเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่สามารถป้องกันได้ เนื่องจากการสั่งใช้นั้นไม่เป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาการ ส่งผลให้ต้องมีการเปลี่ยนแปลงคำสั่งใช้ยาดังกล่าวใหม่ หรือวิเคราะห์ได้ว่าเกี่ยวข้องกับความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้น

	ระเบียบปฏิบัติเลขที่ : WP-PTC-001	ผู้จัดทำ : กลุ่มงานเภสัชกรรมฯ
	เรื่อง : การจัดการความคลาดเคลื่อน ทางยา (Medication error)	หน้า : 2/5

ความคลาดเคลื่อนในกระบวนการถ่ายทอดคำสั่ง (Transcribing error) หมายถึง ความคลาดเคลื่อนของกระบวนการคัดลอกคำสั่งใช้ยาจากคำสั่งใช้ยาต้นฉบับที่ผู้สั่งใช้ยาเขียน อาจเกิดจากการไม่ได้คัดลอก หรือ คัดลอกผิด ได้แก่ การคัดลอกคำสั่งใช้ยาลงใบแจ้งการใช้ยามิผิด เป็นต้น

ความคลาดเคลื่อนในกระบวนการก่อนจ่ายยา (Pre-dispensing error) หมายถึง ความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการจัดยา/พิมพ์ยา ในหน่วยงานเภสัชกรรม เช่น การเตรียมยา การเขียน / พิมพ์ฉลาก การจัดยาตามคำสั่งใช้ยา แต่หน่วยงานสามารถตรวจพบความคลาดเคลื่อนดังกล่าว และแก้ไขให้ถูกต้องก่อนจ่ายยา ให้ผู้ป่วยหรือบุคลากรทางการแพทย์

ความคลาดเคลื่อนจากการจ่ายยา (Dispensing error) หมายถึง ความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นในขั้นตอนการจ่ายยา หรือการส่งมอบยาที่เตรียมสำหรับผู้ป่วยเฉพาะราย ที่ถึงผู้ป่วยหรือบุคลากรทางการแพทย์แล้ว อันเนื่องมาจากไม่ตรงตามคำสั่งใช้ยา รวมทั้งกรณีที่ว่าจ่ายหรือส่งมอบยาตรงตามคำสั่งใช้ยา แต่เกิดความคลาดเคลื่อนขึ้นเนื่องจากคำสั่งใช้ยาไม่เป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาการ ซึ่งเภสัชกรควรตรวจพบและยืนยันความถูกต้องของคำสั่งใช้ยานั้นกับแพทย์ก่อน

ความคลาดเคลื่อนจากการให้ยา (Administration error) หมายถึง ความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นในขั้นตอนการให้ยาแก่ผู้ป่วยภายในโรงพยาบาล (ไม่รวมความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากผู้ป่วยใช้ยาเองที่บ้าน) โดยเป็นผลให้ไม่เป็นไปตามหลักการให้ยาในด้าน ถูกคน ถูกยา ถูกขนาด ถูกเวลา ถูกวิถีทาง ถูกเทคนิค หรือไม่เป็นไปตามเป้าประสงค์ของการรักษา รวมถึงการที่ผู้ป่วยไม่ได้รับยาตามที่แพทย์สั่ง หรือได้รับยาที่ไม่ได้อยู่ในคำสั่งแพทย์

ตัวชี้วัด :

1. ความคลาดเคลื่อนในการสั่งใช้ยา (Prescribing)
2. ความคลาดเคลื่อนในการถ่ายทอดคำสั่งใช้ยา (Transcribing)
3. ความคลาดเคลื่อนในการจัดยา/พิมพ์ยา/ตรวจรายการยาก่อนจ่ายยา (Pre-dispensing)
4. ความคลาดเคลื่อนในการจ่ายยา (Dispensing)
5. ความคลาดเคลื่อนในการบริหารยา (Administration)

	ระเบียบปฏิบัติเลขที่ : WP-PTC-001	ผู้จัดทำ : กลุ่มงานเภสัชกรรมฯ
	เรื่อง : การจัดการความคลาดเคลื่อน ทางยา (Medication error)	หน้า : 3/5

ขั้นตอนการปฏิบัติ :

1. การป้องกันความคลาดเคลื่อนจากการสั่งใช้ยา รับผิดชอบโดย แพทย์ ทันตแพทย์ และพยาบาล (พยาบาลห้องฉุกเฉินที่ได้รับมอบหมาย พยาบาลเวชปฏิบัติที่ได้รับมอบหมายส่งจ่ายยาในคลินิกพิเศษต่างๆ)
  - 1.1 คำสั่งใช้ยาควรมีความสมบูรณ์ คือ มีชื่อยา รูปแบบของยา ขนาด ความแรง ปริมาณ วิธีการให้ยา อัตราการให้ ความถี่ในการให้ยา การเขียนคำสั่งใช้ยาควรใช้ชื่อสามัญทางยา พร้อมระบุความแรงของยาที่ต้องการ เพื่อป้องกันความสับสน จากชื่อการค้าที่มีความคล้ายคลึงกัน กรณีผู้ป่วยเด็ก ให้ระบุขนาดใช้ต่อน้ำหนักตัวเป็น mg/kg
  - 1.2 กรณีที่มีความแรงของยามากกว่า 1 ชนิด ให้มีการระบุความแรงของยาให้ชัดเจน ในการสั่งใช้ยาแต่ละครั้ง ซึ่งการระบุความแรงจะสามารถยืนยันความถูกต้อง ในการอ่านชื่อยาได้อีกทางหนึ่ง
  - 1.3 ทบทวนรายการยาที่มีลักษณะคล้ายกัน ชื่อยาออกเสียงคล้ายกัน (ชื่อพ้อง มอคล้าย) ที่มีใช้ในโรงพยาบาลอย่างน้อยปีละครั้ง และมีกระบวนการที่จะป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นจากการสลับรายการยาดังกล่าว
  - 1.4 เขียนคำสั่งใช้ยาอย่างชัดเจน อ่านง่าย ด้วยปากกาลูกลื่น ไม่ควรใช้ปากกาหมึกซึม และห้ามใช้ใบ Doctor order Sheet ซ้อนกัน ถ้าจำเป็นให้เขียนชื่อตัวยาด้วยตัวพิมพ์ พร้อมทั้งเซ็นชื่อแพทย์ผู้สั่งใช้กำกับทุกครั้ง หากเขียนผิดและต้องการแก้ไขให้ขีดฆ่าคำสั่งใช้ยาเดิม แล้วเขียนใหม่ และเซ็นชื่อกำกับ ไม่ใช้น้ำยาลบคำผิดลบ
  - 1.5 ให้ระบุข้อบ่งชี้ ในการใช้ยาตามอาการ (ยา prn) สำหรับแต่ละคำสั่งให้ชัดเจน
  - 1.6 ก่อนสั่งหรือให้ยา ที่ไม่คุ้นเคยให้เปิดคู่มือ หรือ ปรึกษาเภสัชกรเกี่ยวกับขนาดยา วิธีให้และข้อควรระวัง
  - 1.7 การเปลี่ยนแปลงคำสั่งใช้ยา ให้มีการสื่อสารที่ชัดเจนทั้งทางวาจาและลายลักษณ์อักษรไม่ย้อนไปเติมชื่อยาในคำสั่งส่วนที่มีการรับทราบคำสั่งไปแล้ว ทำสัญลักษณ์ที่ชัดเจนว่ามีการเพิ่มเติมหรือ เปลี่ยนแปลงคำสั่งใช้ยา เช่น การพับใบคำสั่งแพทย์
  - 1.8 ในการ off ยา ไม่ควรใช้สัญลักษณ์ปีกกา ควร Off ยา ในแต่ละรายการ

	ระเบียบปฏิบัติเลขที่ : WP-PTC-001	ผู้จัดทำ : กลุ่มงานเภสัชกรรมฯ
	เรื่อง : การจัดการความคลาดเคลื่อน ทางยา (Medication error)	หน้า : 4/5

1.9 คำสั่งใช้ยา 1 ชนิด ควรมีการระบุวิธีใช้วิธีเดียว หากต้องการเปลี่ยนแปลงวิธีใช้ ควร Off คำสั่งใช้ยาเดิม แล้วเขียนคำสั่งใหม่ เพื่อป้องกันความสับสนจากการที่ยา ชนิดเดียวมีคำสั่งใช้ 2 แบบ

2. การป้องกันความคลาดเคลื่อนในกระบวนการถ่ายทอดคำสั่ง รับผิดชอบโดย พยาบาล, เภสัชกร และเจ้าพนักงานเภสัชกรรม

2.1 การรับคำสั่ง ต้องไม่คาดเดาคำสั่งการรักษา หากมีข้อสงสัยให้ติดต่อแพทย์เพื่อขอ คำยืนยันเกี่ยวกับชื่อยา ขนาดยา วิธีใช้ ข้อบ่งชี้ และกรณีที่มีคำสั่งใช้ยาซ้ำซ้อน ซึ่งอาจเกิดจากผู้ป่วยได้รับการดูแลโดยแพทย์หลายคน หรือยาที่ผู้ป่วยได้รับจาก ที่อื่น ให้ขอคำยืนยันคำสั่งแพทย์ก่อนใช้ยา

2.2 หลีกเลี่ยงการใช้คำสั่งการรักษาด้วยวาจา หรือสั่งการรักษาทางโทรศัพท์ ถ้า จำเป็นต้องสั่งจะต้องมีการทบทวนคำสั่งทุกครั้งเพื่อยืนยันขนาดยา วิธีการ กำหนดการให้ยา และคำแนะนำอื่นๆ โดยบันทึกคำสั่งการรักษาลงใน Doctor Order Sheet เท่านั้น แล้วจึงทวนคำสั่งการรักษาโดยการอ่านทวนกลับจากสิ่งที่ บันทึกให้เป็นที่ยอมรับร่วมกันทั้งฝ่ายผู้ให้คำสั่งและฝ่ายผู้รับคำสั่ง พร้อมลง ชื่อผู้รับคำสั่งจากแพทย์และเวลาที่รับคำสั่งใน Doctor Order Sheet

2.3 มีระบบป้องกันการสั่งใช้ยาที่ผู้ป่วยมีประวัติแพ้ และระบบป้องกันการสั่งใช้ยาที่มี ปฏิกริยาต่อกัน ดังนั้นขณะเรียกดูข้อมูลในคอมพิวเตอร์ หากพบ Message Alert ขึ้นที่หน้าจอคอมพิวเตอร์ ควรนำข้อมูลไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการดูแลผู้ป่วย ไม่ละเลย มองข้ามความสำคัญ โดยเฉพาะข้อมูลเตือนเกี่ยวกับอาการแพ้ยาของ ผู้ป่วย และ ข้อมูลการเกิดปฏิกริยาระหว่างยา

3. การป้องกันความคลาดเคลื่อนในกระบวนการก่อนจ่ายยา รับผิดชอบโดย เจ้า พนักงานเภสัชกรรม และพนักงานห้องยา

3.1 การพิมพ์ยาหรือจัดยา มีการตรวจสอบใบยา/รายการยาให้ละเอียด โดยตรวจสอบ ทั้ง ชื่อผู้ป่วย ชนิดของยา ขนาดยา วิธีการให้ จำนวน การเก็บรักษา ให้ถูกต้อง ก่อนถึงเภสัชกรที่จุดจ่ายยา

3.2 หากข้อมูลในใบสั่งยาไม่ชัดเจนต้องทำการตรวจสอบ โดยปรึกษาเภสัชกรก่อนทำ การพิมพ์ยาและจัดยา

 โรงพยาบาลเรณูนคร	ระเบียบปฏิบัติเลขที่ : WP-PTC-001	ผู้จัดทำ : กลุ่มงานเภสัชกรรมฯ
	เรื่อง : การจัดการความคลาดเคลื่อน ทางยา (Medication error)	หน้า : 5/5

4. การป้องกันความคลาดเคลื่อนจากการจ่ายยา รับผิดชอบโดย เภสัชกร

- 4.1 มีการตรวจสอบคำสั่งใช้ยาโดยเภสัชกร โดยตรวจสอบทั้ง ชื่อผู้ป่วย ชนิดของยา ขนาดยา เวลา วิธีการให้ อัตราการให้ ความถี่ในการให้ยา รวมถึงดูข้อห้าม การแพ้ยา ปฏิกริยาระหว่างยา เพื่อให้ใช้ยาได้อย่างเหมาะสม ก่อนจ่ายยา
- 4.2 หากข้อมูลในใบสั่งยาไม่ชัดเจนต้องทำการตรวจสอบ กลับไปยังแพทย์ผู้สั่งใช้ยา ก่อนทำการจ่ายยา ยกเว้นกรณีฉุกเฉินที่ไม่สามารถติดต่อแพทย์ผู้สั่งใช้ยาได้ ให้เภสัชกรถามความเห็นไปยังแพทย์ที่เกี่ยวข้องท่านอื่นซึ่งเชี่ยวชาญในสาขานั้น

5. การป้องกันความคลาดเคลื่อนจากการให้ยา รับผิดชอบโดย พยาบาล

- 5.1 ตรวจสอบความถูกต้องเมื่อรับยาจากห้องจ่ายยา ทั้งชื่อผู้ป่วย ชนิดของยา ความแรง รูปแบบยาเตรียม จำนวน หากเป็นยาใหม่ที่ไม่คุ้นเคยและไม่มีผลภายหรือข้อมูลยาระบุว่าเป็นยาที่แพทย์สั่งหรือไม่ ให้สอบถามกลับไปยังห้องจ่ายยาเพื่อยืนยันความถูกต้องของยาทุกครั้ง
- 5.2 สำรองยาไว้ในห่อผู้ป่วยเท่าที่จำเป็น คินยาทั้งหมดที่ยุติการใช้แล้วกลับไปห้องจ่ายยา เพื่อลดโอกาสในการเกิดความคลาดเคลื่อน หากมีการย้ายเตียงผู้ป่วย ให้ตรวจสอบว่ามีการย้ายยาของผู้ป่วยรายนั้นไปไว้ในช่องเก็บยาที่ถูกต้อง กรณียาเสพติด ให้เก็บแยกจากยาอื่น และมีการติดฉลากระบุชื่อยาที่ชัดเจน เห็นเด่นชัด ยาแชน์เย็น ยาที่ป้องกันแสง ยาที่มีความเสี่ยงสูง (HAD) ควรจัดเก็บตามวิธีการที่ระบุในคู่มือการใช้ยา
- 5.3 การจัดเตรียมยา ต้องมีตรวจสอบความถูกต้องในการจัดเตรียมยา โดยเฉพาะกรณียาฉีดจะต้องมีการอ่านฉลากยาซ้ำ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องก่อนผสมยา จัดเตรียมยาด้วยความระมัดระวัง ให้เกิดความถูกต้องทั้งชนิดยา ชนิดของสารละลายที่ใช้ ความเข้มข้นที่ต้องการ และมีการติดฉลากชี้บ่งเพื่อป้องกันการให้
- 5.4 ยาผิดคน ผิดชนิด ผิดขนาด ผิดเวลา ผิดวิธี หลีกเลี่ยงการผสมยาหลายชนิดเข้าด้วยกันโดยไม่จำเป็นเพื่อป้องกันปัญหาความเข้ากันไม่ได้ของยา
- 5.5 การบริหารยาต้องมีการตรวจสอบความถูกต้องก่อนให้ ทั้งชื่อผู้ป่วย ชนิดของยา รูปแบบยาเตรียม ความแรง ขนาดยา เวลาที่ให้ วิธีบริหารยา รวมถึงเทคนิคการให้ยา

หมายเหตุ : กรณียารับประทาน ควรดูแลให้ผู้ป่วยรับประทานยาต่อหน้า
 กรณียาฉีด จะต้องคำนึงถึงอัตราเร็วในการให้ยาทุกครั้ง

เอกสารอ้างอิง :

ธิดา นิงสานนท์ และคณะ. ตัวชี้วัดระบบยาในโรงพยาบาล. สมาคมเภสัชกรรม
โรงพยาบาล (ประเทศไทย). กรุงเทพฯ. 2537

ธิดา นิงสานนท์ และคณะ. การป้องกันความคลาดเคลื่อนทางยาเพื่อความปลอดภัย
ของผู้ป่วย. สมาคมเภสัชกรรมโรงพยาบาล (ประเทศไทย). กรุงเทพฯ. 2549

ภาคผนวก :

ภาคผนวก 1.1

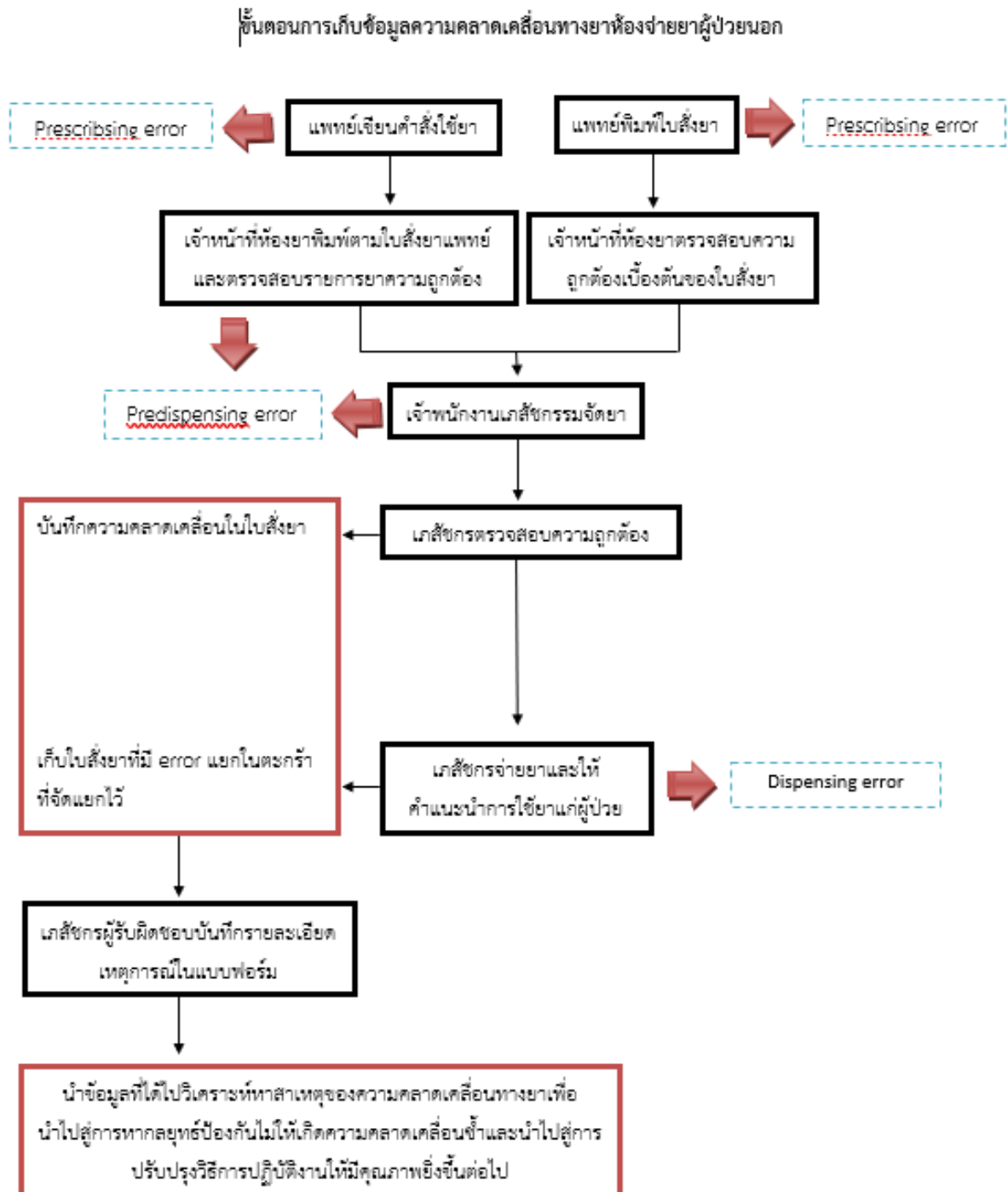
ตารางแสดงประเภทของความคลาดเคลื่อนตามระดับความรุนแรง

ไม่มีความคลาดเคลื่อน
Category A : ไม่มีความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้น แต่มีเหตุการณ์ที่อาจทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้
มีความคลาดเคลื่อนแต่ไม่เป็นอันตราย
Category B : มีความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้น แต่ไม่เป็นอันตรายต่อผู้ป่วย เนื่องจากความคลาดเคลื่อนไม่ไปถึงผู้ป่วย
Category C : มีความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้น แต่ไม่เป็นอันตรายต่อผู้ป่วย ถึงแม้ว่าความคลาดเคลื่อนนั้นจะไปถึงผู้ป่วยแล้ว
Category D : มีความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้น แต่ไม่เป็นอันตรายต่อผู้ป่วย แต่ยังจำเป็นต้องติดตามผู้ป่วยเพิ่มเติม
มีความคลาดเคลื่อน และเป็นอันตราย
Category E : มีความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้น และเป็นอันตรายต่อผู้ป่วยเพียงชั่วคราว รวมถึงจำเป็นต้องได้รับการรักษาหรือแก้ไขเพิ่มเติม
Category F : มีความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้น และเป็นอันตรายต่อผู้ป่วยเพียงชั่วคราว รวมถึงจำเป็นต้องได้รับการรักษาในโรงพยาบาล หรือยืดระยะเวลาในการรักษาตัวในโรงพยาบาลออกไป
Category G : มีความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้น และเป็นอันตรายต่อผู้ป่วยถาวร
Category H : มีความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้น และเป็นอันตรายต่อผู้ป่วยจนถึงแก่ชีวิต
มีความคลาดเคลื่อนและเป็นอันตรายจนเสียชีวิต
Category I : มีความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้น และเป็นอันตรายต่อผู้ป่วยจนถึงแก่ชีวิต

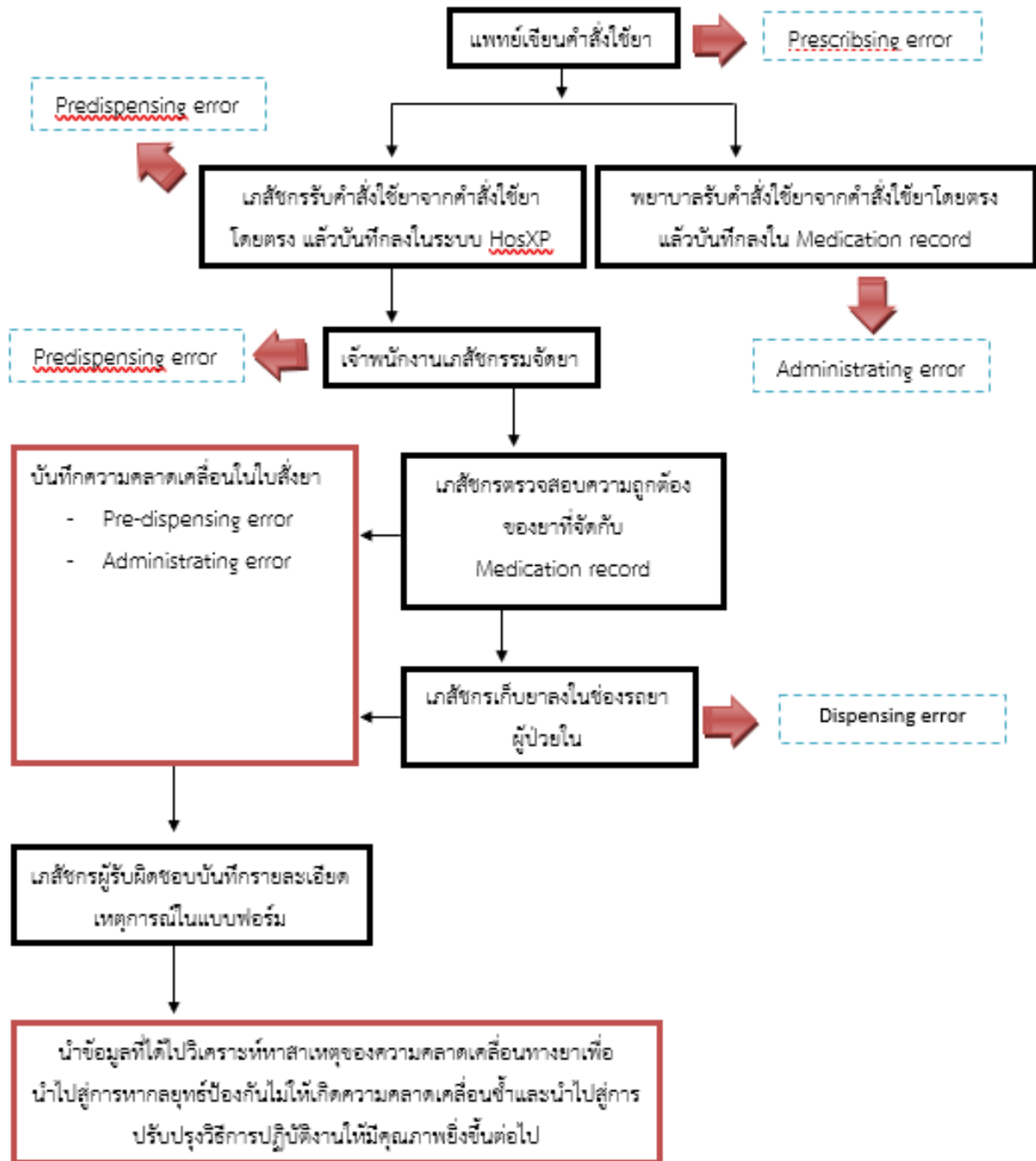
ตารางแสดงสูตรการคำนวณอัตราความคลาดเคลื่อนทางยา

ตัวชี้วัด	สูตร
อัตราความคลาดเคลื่อนจากการสั่งใช้ยาผู้ป่วยนอก	$\frac{\text{จำนวนความคลาดเคลื่อนจากการสั่งใช้ยาผู้ป่วยนอก}}{\text{จำนวนใบสั่งยาทั้งหมด}} \times 1,000$ (หน่วยเป็นครั้ง : 1,000 ใบสั่งยา)
อัตราความคลาดเคลื่อนในกระบวนการก่อนจ่ายยาผู้ป่วยนอก	$\frac{\text{จำนวนความคลาดเคลื่อนจากการจัดยาก่อนจ่ายยาผู้ป่วยนอก}}{\text{จำนวนใบสั่งยาทั้งหมด}} \times 1,000$ (หน่วยเป็นครั้ง : 1,000 ใบสั่งยา)
อัตราความคลาดเคลื่อนจากการจ่ายยาผู้ป่วยนอก	$\frac{\text{จำนวนความคลาดเคลื่อนจากการจ่ายยาผู้ป่วยนอก}}{\text{จำนวนใบสั่งยาทั้งหมด}} \times 1,000$ (หน่วยเป็นครั้ง : 1,000 ใบสั่งยา)
อัตราความคลาดเคลื่อนจากการสั่งใช้ยาผู้ป่วยใน	$\frac{\text{จำนวนความคลาดเคลื่อนจากการสั่งใช้ยาผู้ป่วยใน}}{\text{จำนวนวันนอนทั้งหมด}} \times 1,000$ (หน่วยเป็นครั้ง : 1,000 วันนอน)
อัตราความคลาดเคลื่อนในกระบวนการจัดยาก่อนจ่ายยาผู้ป่วยใน	$\frac{\text{จำนวนความคลาดเคลื่อนจากการจัดยาก่อนจ่ายยาผู้ป่วยใน}}{\text{จำนวนวันนอนทั้งหมด}} \times 1,000$ (หน่วยเป็นครั้ง : 1,000 วันนอน)
อัตราความคลาดเคลื่อนจากการจ่ายยาผู้ป่วยใน	$\frac{\text{จำนวนความคลาดเคลื่อนจากการจ่ายยาผู้ป่วยใน}}{\text{จำนวนวันนอนทั้งหมด}} \times 1,000$ (หน่วยเป็นครั้ง : 1,000 วันนอน)
อัตราความคลาดเคลื่อนจากการให้ยาผู้ป่วยใน	$\frac{\text{จำนวนความคลาดเคลื่อนจากการให้ยาผู้ป่วยใน}}{\text{จำนวนวันนอนทั้งหมด}} \times 1,000$ (หน่วยเป็นครั้ง : 1,000 วันนอน)

ขั้นตอนการเก็บข้อมูลความคลาดเคลื่อนทางยาห้องจ่ายยาผู้ป่วยใน

Risk Profile ความคลาดเคลื่อนทางยา
ผู้ป่วย นอก / ใน ประจำเดือน .....พ.ศ. ....

1. Prescribing error

ชนิดความคลาดเคลื่อน	จำนวน								
	A	B	C	D	E	F	G	H	I
สั่งใช้ยาขนาดไม่เหมาะสม/ผิดความแรง									
สั่งใช้ยาที่ผู้ป่วยมีประวัติแพ้ยา									
สั่งวิธีใช้ยาผิด/ผิดชนิด									
สั่งยาคู่ที่เกิด Drug interaction ต่อกัน ทำให้เกิดผลเสียที่ร้ายแรงแก่ผู้ป่วยได้									
สั่งยาให้กับผู้ป่วยที่มีข้อห้ามใช้ยานั้น									
สั่งยาซ้ำซ้อน									
สั่งยามิติดคน									
ได้ยาที่ไม่ควรได้หรือไม่ได้สั่งยาที่ผู้ป่วยสมควรได้รับ									
พิมพ์ฉลากผิด/คัดลอกผิด									
สั่งจ่ายยาไม่ครบจำนวนตามนัด									
ผิดรูปแบบ									

2. Predispensing error

ชนิดความคลาดเคลื่อน	จำนวน								
	A	B	C	D	E	F	G	H	I
จัดยาผิดชนิด									
จัดยาผิดขนาดหรือความแรง									
จัดยาผิดรูปแบบ									
จัดยาผิดจำนวน									
ฉลากยาผิด/ติดฉลากสลับกัน									
ไม่บรรจุภาชนะกันแสง									
ยาหมดอายุ/ขาดจ่าย									
ยาเสื่อมสภาพ									
จัดไม่ครบรายการ/ไม่จัด									
ผิดคน									

3. Dispensing error

ชนิดความคลาดเคลื่อน	จำนวน								
	A	B	C	D	E	F	G	H	I
การไม่จ่ายยาตามที่แพทย์สั่งหรือการจ่ายยาที่ไม่มีคำสั่งแพทย์/จ่ายไม่ครบitem									
จ่ายยามิตชนิดหรือมิตขนาดความแรง									
จ่ายยามิตรูปแบบ									
การคำนวณขนาดยามิต									
จ่ายยาที่มีปฏิกริยาระหว่างกัน โดยไม่ได้ให้คำแนะนำที่เหมาะสมในกรณีป้องกันได้ หรือจ่ายยาที่มีปฏิกริยาระหว่างกัน ทำให้เกิดผลเสียที่ร้ายแรงแก่ผู้ป่วยได้									
จ่ายยาที่ผู้ป่วยมีข้อห้ามใช้									
จ่ายยาแล้วไม่คำแนะนำที่เหมาะสม									
จ่ายยามิตจำนวน									
จ่ายยาให้ผู้ป่วยผิดคน									
จ่ายยาหมดอายุหรือเสื่อมสภาพ									
ฉลากยามิต									
ภาชนะบรรจุไม่เหมาะสมหรือไม่ถูกต้อง									
มิตวิธี									
จ่ายยาไม่ครบรายการ									

4. Administrating error

ชนิดความคลาดเคลื่อน	จำนวน								
	A	B	C	D	E	F	G	H	I
การให้ยาไม่ครบ (omission error)									
การให้ยามิตชนิด (wrong drug error)									
การให้ยาที่ผู้สั่งใช้ยาไม่ได้สั่ง (unordered drug)									
การให้ยาผู้ป่วยผิดคน (wrong patients)									
การให้ยามิตขนาด (wrong-dose/wrong-strength error)									
การให้ยามิตวิธีทาง (wrong route error)									

ชนิดความคลาดเคลื่อน	จำนวน								
	A	B	C	D	E	F	G	H	I
การให้ยามิตเวลา (wrong-time error)									
การให้ยามากกว่าจำนวนครั้งที่สั่ง (extra-dose error)									
การให้ยาในอัตราเร็วที่ผิด (wrong rate of administration error)									
การให้ยามิตเทคนิค (wrong technique)									
การให้ยามิตรูปแบบยา (wrong dosage-form error)									
ผสมยาผิดวิธี									
การให้ยาในผู้ป่วยที่มีข้อห้ามใช้									
ผู้ป่วยกินยาเดิมโดยที่แพทย์ไม่ได้สั่ง									

จำนวนใบสั่งยาผู้ป่วยนอก เดือน .....ทั้งหมด .....ใบ

ความคลาดเคลื่อนผู้ป่วยนอก คิดเป็นจำนวนครั้ง เมื่อเทียบกับ 1,000 ใบสั่งยา

คิดเป็น ..... ครั้ง: 1,000 ใบสั่งยา

ความคลาดเคลื่อนของยา High alert drug ผู้ป่วยนอก คิดเป็นจำนวนครั้งเมื่อเทียบกับ 1,000 ใบสั่งยา

คิดเป็น..... ครั้ง:1,000 ใบสั่งยา

จำนวนวันนอนผู้ป่วยใน เดือน .....ทั้งหมด .....วันนอน

ความคลาดเคลื่อนผู้ป่วยใน คิดเป็นจำนวนครั้ง เมื่อเทียบกับ 1,000 วันนอน

คิดเป็น ..... ครั้ง: 1,000 วันนอน

ความคลาดเคลื่อนของยา High alert drug ผู้ป่วยใน คิดเป็นจำนวนครั้งเมื่อเทียบกับ 1,000 วันนอน

คิดเป็น..... ครั้ง:1,000 วันนอน